

L. van Noort

DE STEEKPROEF VOOR HET RENTABILITEITS- EN FINANCIERINGSONDERZOEK
VAN DE GROENTETEELT IN DE OPEN GROND

Interne nota 214

L 5
214 A

Juli 1976

Landbouw-Economisch Instituut
Afdeling Tuinbouw

2171770

WOORD VOORAF

Door de afdeling Tuinbouw wordt jaarlijks een onderzoek verricht naar de rentabiliteit, de inkomensvorming, het financieringsgedrag en de vermogenspositie.

Het onderzoek van de groenteteelt in de opengrond is met ingang van het boekjaar 1975 op een nieuwe steekproef gebaseerd.

In deze publikatie wordt een verantwoording gegeven van de wijze waarop de steekproef is samengesteld.

De steekproef is samengesteld door J. de Jong.

Het Hoofd van de
Afdeling Tuinbouw,

Den Haag, juli 1976

(Ir. D. Meijaard)

DE OPENGRONDSGROENTETEELT IN NEDERLAND

1. De populatie

Ten behoeve van het rentabiliteits- en financieringsonderzoek - waarvoor eenmaal in de 5 à 6 jaar de steekproef wordt vernieuwd - is een onderzoek ingesteld naar het aantal bedrijven met groenteteelt in de opengrond en de bedrijfsomvang daarvan.

Volgens de Landbouwtelling 1974 waren er in Nederland 24.345 bedrijven met groenteteelt 1) in de opengrond. De oppervlakte groenteteelt (incl. zaaiuien) in de opengrond bedroeg op deze bedrijven 53.084 ha. Voornoemde 24.345 bedrijven alsmede de oppervlakte kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Aantal bedrijven (incl. zaai- uien)	%	Oppervl. groen- te in de open- grond (incl. zaaiuien) (ha)	%
1. Totaal aantal bedrijven met groente	24345	100	53084	100
2. Idem (excl. zaaiuien)	(21312)		(43013)	
3. Gemengde bedrijven met min- der dan 60% van de s.b.e. 2) aan groenteteelt in de open- grond	<u>20258 3)</u>	<u>83</u>	<u>36849</u>	<u>69</u>
4. Bedrijven met 60% en meer van de s.b.e. aan groente- teelt in de opengrond	4087	17	16235	31
5. Te kleine bedrijven (minder dan 60 s.b.e.)	<u>1979 4)</u>	<u>8</u>	<u>2557</u>	<u>5</u>
	2108	9	13673	26
6. Niet-agrarisch hoofdberoep	<u>224</u>	<u>1</u>	<u>3350</u>	<u>6</u>
7. Basis voor de steekproef	<u>1884</u>	<u>8</u>	<u>10328</u>	<u>20</u>

1) Inclusief zaaiuien.

2) Standaardbedrijfseenheden (sbe's) zijn verhoudingsgetallen die een beoordeling mogelijk maken van de produktieomvang van het gehele bedrijf en van de afzonderlijke produktierichtingen.

3) Inclusief 4597 te kleine bedrijven met minder dan 60 sbe.

4) Inclusief 856 bedrijven waarvan de ondernemer een niet-agrarisch hoofdberoep heeft.

Aanvankelijk was het aantal "te kleine bedrijven" (bedrijven met minder dan 60 sbe) nog groter. Van 1220 bedrijven met minder dan 60 sbe en meer dan 60% van de sbe aan groenteteelt in de opengrond waarvan de ondernemer een agrarisch hoofdberoep heeft, zijn nadere specificaties gevraagd van de oppervlakte "overige groente".

Op grond van deze informatie kan met behulp van sbe normen het aantal sbe per bedrijf nauwkeuriger worden vastgesteld. Hierbij bleek dat op 204 bedrijven het aantal sbe 60 of hoger was.

De 1884 bedrijven - die in eerste aanleg geschikt waren voor het onderzoek - zijn gelegen in

	Aantal bedrijven	%
Noord-Holland	493	26
Zuid-Holland	434	23
Noord-Brabant	536	29
Limburg	266	14
Overige provincies	155	8
	<u>1884</u>	<u>100</u>

2. De steekproef

Voor de samenstelling van de steekproef zijn de 1884 bedrijven naar grootteklasse ingedeeld. Binnen de onderscheiden grootteklasse is een volgorde naar provincie 1) aangebracht.

Uit elke grootteklasse van bedrijven is vervolgens een willekeurige steekproef genomen. De steekproefpercentages zijn als volgt:

Bedrijfsgrootteklasse:	
60 - 120 sbe	2,8%
120 - 240 sbe	5,7%
240 - 470 sbe	10,8%
480 en meer sbe	30,4%

1) Te weten: Noord-Holland, Zuid-Holland, Noord-Brabant, Limburg en overige provincies.

Hieruit blijkt dat de "grotere" bedrijven veel sterker in de steekproef zijn vertegenwoordigd dan de "kleinere" bedrijven 1). Bij de berekening van de gemiddelde cijfers van kosten en opbrengsten wordt uiteraard met de verschillende steekproefpercentages rekening gehouden.

De mate waarin de bedrijven van de steekproef over de bedrijfsgrootteklasse zijn verdeeld, blijkt uit tabel 1, waarin zowel t.a.v. het aantal bedrijven, het aantal sbe en de oppervlakte opengrondsgroente de steekproef met de populatie is vergeleken.

Uitgaande van voornoemde steekproefpercentages per grootteklasse werden 85 bedrijven voor deelname aan het onderzoek bezocht. Het resultaat van het bezoek aan de 85 aldus gekozen bedrijven is als volgt:

	Opengrondsgroentebedrijven
1. Geschikt voor en bereid tot deelneming	36
2. Geschikt voor, doch niet bereid tot deelneming	18
3. Om administratieve redenen niet geschikt tot deelneming	2
4. Gemengd met landbouw en/of veeteelt	10
5. Gemengd met andere takken van bedrijf of beroep buiten de agrarische sector	13
6. i.v.m. een te verwachten onteigening niet geschikt voor deelname	2
7. Bedrijf is opgeheven	2
8. Om andere redenen niet geschikt voor deelneming	2
	85

Ter vervanging van de onder punt 2 en 3 genoemde bedrijven werden 20 bedrijven van nagenoeg dezelfde grootte in het onderzoek betrokken. De voor het onderzoek ongeschikte 29 bedrijven, zie punt 4 t/m 8, zijn niet vervangen. Bij de vaststelling van de steekproefpercentages is rekening gehouden met het feit dat niet alle bedrijven voor het onderzoek geschikt zouden zijn.

De 56 uiteindelijk in het onderzoek betrokken bedrijven vertegenwoordigen een populatie van naar schatting 1300 bedrijven met een oppervlakte opengrondsgroente van ca. 6875 ha.

1) Door rekening te houden met de verschillende mate waarin "grotere" en "kleinere" bedrijven tot de totale produktie bijdragen, wordt de betrouwbaarheid van de informatie over de resultaten van de tuinbouw, die op basis van een beperkt aantal waarnemingen kan worden gegeven, verbeterd.

Tabel 1. Vergelijking te onderzoek populatie en steekproef

Bedrijfs-grootte- klasse (in stan- daardbedrijfs- eenheden)	Aantal bedrijven		Aantal sbe		Opp. opengronds-groente (ha)				
	popu- latie	steek- proef in % van populatie	popu- latie	steek- proef in % van populatie	popu- latie	steek- proef in % van populatie			
60 - 120	1201	33	2,8	95918	2651	2,8	3924	106,4	2,7
120 - 240	512	29	5,7	83494	4755	5,7	3520	219,9	6,2
240 - 480	148	16	10,8	46594	5003	10,7	1935	186,9	9,7
480 en meer	23	7	30,4	20209	5496	27,2	949	276,4	29,1
	1884	85	4,5	246278	17905	-	10328	789,6	-